

Warunki i zasady udzielania kredytów inwestycyjnych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę – symbol nKL01

**Rozdział I
Przeznaczenie kredytu**

1. Kredyt może zostać udzielony na realizację inwestycji mających na celu wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez:
 - 1) suszę – NS,
 - 2) grad – NG,
 - 3) deszcz nawalny – NO,
 - 4) ujemne skutki przezimowania – NU,
 - 5) przymrozki wiosenne – NM,
 - 6) powódź – NP,
 - 7) huragan – NH,
 - 8) piorun – NA,
 - 9) obsunięcie się ziemi – NZ,
 - 10) lawinę – NL.
2. Kredyt może zostać udzielony na działalności wymienione w „Wykazie działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów”, zawartym w części I, w grupach:
 - 1) uprawy rolne inne niż wieloletnie - 01.1,
 - 2) uprawa roślin wieloletnich - 01.2,
 - 3) rozmnażanie roślin - 01.30.Z,
 - 4) chów i hodowla zwierząt - 01.4,
 - 5) uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana) - 01.50.Z,
 - 6) obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin – 01.64.Z,
 - 7) chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych – 03.22.Z,
 - 8) działy specjalne produkcji rolnej – DS.
3. Kredyt może zostać udzielony, jeżeli szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, stanowią co najmniej 30% szkód w uprawach rolnych, a w przypadku produkcji zwierzęcej i środków trwałych szkody stanowią zagrożenie dalszego funkcjonowania poszczególnych gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej.
4. Przez wznowienie produkcji należy rozumieć ponoszenie nakładów inwestycyjnych niezbędnych na odtworzenie środków trwałych po klęskach poprzez:
 - 1) przywrócenie funkcji użytkowych:

- a) zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarni i innych budynków i budowli służących do produkcji, a także urządzeń i obiektów służących do zasilania w wodę, energię elektryczną, gaz i odprowadzenie ścieków w obrębie gospodarstwa, pomieszczeń socjalnych, zagrodowych oczyszczalni ścieków, placów w obrębie gospodarstw rolnych, dojazdów łączących punkty odbioru mleka w gospodarstwach rolnych z siecią dróg publicznych, ogrodzeń, murów oporowych poprzez ich odbudowę lub wykonanie niezbędnych remontów kapitalnych, pomieszczeń socjalnych poprzez ich odbudowę lub wykonanie niezbędnych remontów kapitalnych,
 - b) uszkodzonych ciągników, maszyn, urządzeń rolniczych i urządzeń do zarządzania procesem produkcji poprzez przeprowadzenie remontów kapitalnych,
 - 2) przywrócenie produktywności poprzez zakup:
 - a) kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu,
 - b) stada podstawowego inwentarza żywego,
 - 3) zakup w miejsce zniszczonych: ciągników, maszyn, urządzeń rolniczych, urządzeń i oprogramowania do zarządzania procesem produkcji, a także samochodów ciężarowych, dostawczych lub specjalistycznych wyłącznie dla potrzeb związanych z produkcją w działach specjalnych produkcji rolnej.
5. Kredyt może zostać przeznaczony również na finansowanie kosztów ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, i które nie przekraczają 12% kwoty kredytu, obejmujących:
- a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
 - b) opłaty za patenty lub licencje,
 - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
6. Koszt zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, materiałów budowlanych, zwierząt gospodarskich oraz kwalifikowanego materiału szkółkarskiego może obejmować koszty transportu, z wyłączeniem kosztów transportu własnego.
7. Kredyt może zostać udzielony na nakłady poniesione po dniu wystąpienia szkody.
8. Inwestycje mogą być realizowane wyłącznie w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej własnych lub dzierżawionych w okresach wieloletnich. Przez dzierżawę w okresie wieloletnim należy rozumieć umowę dzierżawy zawartą na okres dłuższy niż 3 lata i trwającą co najmniej do końca okresu kredytowania. Umowa dzierżawy musi być zawarta na piśmie i powinna w sposób nie budzący wątpliwości określać datę jej zawarcia i czas jej trwania. Odbudowa i remont budynków lub budowli w nieruchomościach dzierżawionych wymaga uzyskania zgody właściciela na realizację inwestycji.
9. Kredyt nie może zostać przeznaczony w szczególności na:
- 1) zakup maszyn, urządzeń i inwentarza, jeżeli umowa jest zawarta między:
 - a) małżonkami,
 - b) rolnikiem a następcą, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli następca jest zstępnym, przysposobionym albo pasierbem rolnika,
 - c) rolnikiem a jego zstępnym, przysposobionym albo pasierbem i dotyczy przekazania gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty

- strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 109, poz. 750, z późn. zm.), gdy rolnik ubiega się o przyznanie renty strukturalnej określonej w tym rozporządzeniu,
- 2) zakup maszyn, urządzeń rolniczych, samochodów, jeżeli w dniu sprzedaży mają więcej niż 5 lat (uwzględniając rok ich produkcji) lub zostały wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków publicznych,
 - 3) zakup pojazdów samochodowych, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 3),
 - 4) spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów,
 - 5) realizację inwestycji, do których stosowana jest lub będzie pomoc ze środków publicznych w formie dotacji, pożyczek lub kredytów udzielanych przedsiębiorcom na warunkach korzystniejszych od oferowanych im na rynku, dokapitalizowania oraz zbycia lub oddania do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków - na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.
10. Kredytobiorca zobowiązany jest przedstawić w banku oświadczenie sprzedawcy wg wzoru określonego w załączniku nr 6, że sprzedawane maszyny lub urządzenia, o których mowa w ust. 4 pkt 1) i 3) nie zostały wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
11. Kredyty przeznaczone na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej dotkniętych klęską w danym roku mogą być udzielane przez banki w terminach:
- 1) do 31 grudnia tego samego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 stycznia do 31 maja,
 - 2) do 30 czerwca następnego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia.

Rozdział II

Podmioty mogące ubiegać się o kredyt

O kredyt mogą ubiegać się następujące podmioty prowadzące działalność określoną w rozdziale I ust. 2:

- 1) osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) osoby prawne,
- 3) jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Rozdział III

Warunki udzielenia kredytu

1. Uruchomienie stosowania dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach dotkniętych klęską dla poszkodowanych producentów rolnych nastąpić może wyłącznie za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyrażoną na wniosek wojewody właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód zgłoszony w okresie 3 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków klęski. Wniosek wojewody zgłaszany jest pod warunkiem

oszacowania szkód przez komisję powołaną przez wojewodę w terminie 2 miesiące od dnia stwierdzenia skutków klęski.

2. Kwota kredytu nie może przekroczyć wartości odtworzeniowej środków trwałych oszacowanej przez Komisję powołaną przez wojewodę i wynosić więcej niż:
 - 1) 4 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na inwestycje realizowane w gospodarstwie lub gospodarstwach rolnych,
 - 2) 8 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na inwestycje realizowane w działach specjalnych produkcji rolnej.
3. Dla podmiotów obowiązanych do sporządzania, na podstawie odrębnych przepisów skonsolidowanych sprawozdań finansowych, wysokość kwoty kredytu jest ustalana łącznie dla jednostki dominującej i jednostek zależnych.
4. Suma kwot udzielonych kredytów na likwidację skutków klęsk z linii inwestycyjnej (symbol nKL01) i obrotowej (symbol nKL02) nie może przekroczyć kwot, o których mowa w ust. 2.
5. Kredyty na likwidację skutków klęsk z linii inwestycyjnej (symbol nKL01) i obrotowej (symbol nKL02) nie podlegają sumowaniu z kredytami, o których mowa w części II niniejszych zasad.
6. Ustalając kwotę kredytu, o której mowa w ust. 2, bierze się pod uwagę kwoty kredytów z dopłatami Agencji do oprocentowania, jeżeli nie zostały jeszcze spłacone.
7. Jeżeli kredytobiorcą jest podmiot będący podatnikiem podatku od towarów i usług VAT przy rozliczaniu kredytu z dopłatami Agencji uwzględnia się wartość faktury pomniejszoną o podatek od towarów i usług VAT. Wartość podatku VAT należy wówczas wyliczyć z wartości inwestycji finansowanej kredytem z linii nKL01. W przypadku rolników objętych zryczałtowanym systemem zwrotu podatku VAT, przy rozliczaniu kredytu uwzględnia się wartość faktury brutto.
8. Wkład własny kredytobiorcy nie jest wymagany.
9. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym.
10. Należne bankowi odsetki płacone są przez:
 - 1) kredytobiorcę – w wysokości 0,25 oprocentowania, określonego w ust. 9 nie mniej jednak niż 2%,
 - 2) Agencję – w pozostałej części.
11. W przypadku umów kredytu zawartych od dnia 8 lipca 2008 r. do dnia 25 lutego 2009 r. należne bankowi oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę nie może być niższe niż 2% w stosunku rocznym z uwzględnieniem ust. 9 i 10.
12. Maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu określana jest w umowie kredytu wg stopy redyskontowej weksli obowiązującej w dniu jej podpisania.

13. W przypadku zmiany na podstawie ust. 11 minimalnej wysokości oprocentowania płaconego przez kredytobiorcę, skutkującej zwiększeniem kwoty dopłat, w umowie kredytu należy ponownie określić maksymalną kwotę dopłat, stosując stopę redyskontową weksli i stopę dyskontową w wysokościach obowiązujących w dniu podpisania umowy kredytu, pod warunkiem nie przekroczenia łącznej wysokości pomocy, o której mowa w ust. 14.
14. Wysokość pomocy Agencji z tytułu szkód w budynkach gospodarskich i w sprzęcie gospodarskim spowodowanych klęską, nie może przekroczyć 80% lub 90% wartości odtworzeniowej środków trwałych, jeżeli gospodarstwo położone jest na:
 - 1) obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub
 - 2) obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody.
15. Za inwestycję realizowaną na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody uważa się inwestycję obejmującą wyłącznie odbudowę lub wykonanie remontów kapitalnych budynków lub budowli lub wyposażenie budynków lub budowli wchodzących w skład gospodarstwa, lub odtworzenie sadów lub plantacji wieloletnich położonych na tych obszarach, lub inwestycję realizowaną w gospodarstwie, w którym co najmniej 50% użytków rolnych położonych jest na tych obszarach.
16. Wysokość pomocy (intensywność wyrażona kwotowo), o której mowa w ust. 14, pomniejszana jest o kwotę wypłaconego odszkodowania z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód wymienionych w rozdziale I ust 3.
17. Wykaz obszarów ONW, o których mowa w ust. 14 pkt 1), stanowi załącznik do Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)", objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 68, poz. 448 ze zm.).
18. Lista obszarów Natura 2000, o których mowa w ust. 14 pkt 2), zgłoszonych do Komisji Europejskiej w 2004 r. znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/>.
19. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 14, ustalana jest na dzień zawarcia umowy kredytu zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 ze zm.) wg wzoru określonego w załączniku nr 5 i wpisywana w umowie kredytu. Przy ustalaniu wysokości pomocy, określanej jako wartość bieżąca kwot dopłat do oprocentowania rozłożonych w czasie, stosuje się obowiązującą w dniu zawarcia

umowy kredytu stopę dyskontową, której wartość równa jest wartości stopy bazowej ogłaszanej przez Komisję Europejską, powiększonej o sto punktów bazowych, zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.1.2008, str. 6).

20. Kredyt może zostać udzielony maksymalnie na:
 - 1) 8 lat w odniesieniu do nakładów określonych w rozdziale I ust. 4 pkt 1), pkt. 2) lit. b) i pkt. 3),
 - 2) 5 lat w odniesieniu do nakładów określonych w rozdziale I ust. 4 pkt 2) lit. a).
21. Termin spłaty kredytu (kapitału lub odsetek) może przypadać wyłącznie w dzień roboczy dla banku.
22. Karencja w spłacie kredytu nie może przekroczyć 2 lat. Okres karencji liczy się od dnia zawarcia umowy kredytu do dnia spłaty pierwszej raty kapitału określonej w umowie kredytu.
23. Wzrost kosztów inwestycji nie może być finansowany dodatkowym kredytem z dopłatami Agencji lub poprzez podwyższenie kwoty udzielonego kredytu na podstawie aneksu do umowy kredytu.
24. W przypadku zmniejszenia kwoty kredytu, obniżona kwota kredytu skutkuje zmianą maksymalnej kwoty dopłat, o której mowa w ust. 12, oraz wysokości pomocy wyliczonej w oparciu o stopę dyskontową obowiązującą w dniu podpisania umowy kredytu.
25. W okresie objętym umową kredytu bank może:
 - 1) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,
 - 2) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym Agencji i nie przekroczenia kwot pomocy, o których mowa w ust. 11 i 12, z zastrzeżeniem ust. 26.
26. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów (np. długotrwała niezdolność do pracy, udokumentowany brak zapłaty za dostarczone produkty rolne, poniesienie szkód w wyniku choroby zwierząt lub złych warunków atmosferycznych) okres od dnia udzielenia kredytu do całkowitej jego spłaty wraz z odsetkami nie może być dłuższy niż 11 lat w odniesieniu do nakładów określonych w rozdziale I ust. 4 pkt 1, pkt 2 lit. b i pkt 3 lub 8 lat w odniesieniu do nakładów określonych w rozdziale I ust. 4 pkt 2 lit. a, przy czym maksymalna kwota dopłat może zostać zwiększona, o ile nie spowoduje to przekroczenia łącznej wysokości pomocy, o której mowa w ust. 14. Przy zwiększaniu maksymalnej kwoty dopłat stosuje się postanowienia ust. 12 i 19.
27. Bank nie może stosować kapitalizacji odsetek lub pobierać ich z góry.
28. W okresie objętym umową kredytu bank może wydłużyć okres spłaty kredytu poza maksymalny okres spłaty wymieniony w ust. 20. Po upływie maksymalnego okresu spłaty Agencja nie będzie stosowała dopłat a oprocentowanie kredytu nie może być wyższe niż wynikające z umowy zawartej pomiędzy Agencją a bankiem.

29. Bank nie ponosi odpowiedzialności za przekroczenie wysokości pomocy publicznej uzyskanej przez kredytobiorcę z innych tytułów pomocy publicznej.

Rozdział IV

Warunki stosowania dopłat ze środków Agencji do oprocentowania kredytu

1. Dopłaty są stosowane, gdy kredytobiorca:
 - 1) spełnia warunki tej linii kredytowej,
 - 2) dokonuje w pełnej wysokości spłat rat kapitału i odsetek w terminach ustalonych w umowie kredytu z uwzględnieniem dodatkowo 7-dniowego okresu na spłatę należności.
2. Dopłaty podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania przez Agencję dopłat do banku do dnia ich zwrotu na rachunek Agencji, a kolejne nie przysługują, gdy kredytobiorca sprzeda w okresie kredytowania lub po okresie kredytowania i przed upływem 5 lat od dnia nabycia - bez zgody banku - obiekty lub urządzenia nabyte za kredyt.
3. Zgodę na sprzedaż obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt objęty dopłatami Agencji wyraża bank, po dokonaniu oceny dotyczącej w szczególności wpływu planowanej transakcji na dalsze prowadzenie działalności i spłatę kredytu. Kredytobiorca składa w banku wniosek o wyrażenie zgody na sprzedaż, wg wzoru określonego w załączniku nr 2.
4. Dopłaty nie przysługują, a już udzielone nie podlegają zwrotowi od dnia:
 - 1) trwałego zaprzestania prowadzenia działalności przed upływem okresu kredytowania lub trwałego zaprzestania spłaty kredytu i odsetek,
 - 2) zmiany kierunku produkcji rolnej lub działu specjalnego produkcji rolnej w okresie kredytowania bez uprzedniej zgody banku udzielającego kredytu,
 - 3) stwierdzenia przez bank, że plan inwestycji nie został zrealizowany lub działalność nie została uruchomiona zgodnie z planem inwestycji z przyczyn w ocenie banku niezależnych od producenta rolnego obejmujących w szczególności:
 - a) śmierć kredytobiorcy,
 - b) długotrwałą niezdolność kredytobiorcy do wykonywania zawodu,
 - c) chorobę epizootyczną dotykającą część lub całość należącego do rolnika żywego inwentarza,
 - d) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z inwestycją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy,
 - e) katastrofę naturalną powodującą trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem inwestycji,
 - f) wypadek lub awarię skutkującą zniszczeniem budynku, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem inwestycji,
 - g) kradzież mienia będącego przedmiotem kredytowania, z wyłączeniem kradzieży, która nastąpiła na skutek niezachowania należytej staranności przez kredytobiorcę,
 - h) wystąpienie organizmów kwarantannowych roślin, gdy ich wystąpienie wpływa na możliwość realizacji zobowiązań kredytobiorcy.
5. Dopłaty, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 3) i 8, podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania przez Agencję dopłat do banku do dnia ich zwrotu na rachunek Agencji, a kolejne nie przysługują, gdy kredytobiorca:

- 1) nie zrealizuje planu inwestycji lub nie uruchomi działalności zgodnie z planem inwestycji i umową kredytu,
- 2) wykorzysta kredyt niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w planie inwestycji i umowie kredytu,
- 3) nie udokumentuje, w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z rachunku kredytowego, wydatków poniesionych na cele inwestycyjne:
 - a) fakturą VAT,
 - b) fakturą VAT RR,
 - c) rachunkiem wystawionym zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - d) innymi dowodami wpłaty, w tym dokonany na podstawie aktu notarialnego, umowy sprzedaży lub prawomocnego orzeczenia sądu.
6. W przypadku czasowego w ocenie banku zaprzestania prowadzenia działalności lub spłaty kredytu i odsetek z przyczyn niezależnych od kredytobiorcy przy jednoczesnym spełnieniu wymogów linii dopłaty nie są stosowane przez ten okres.
7. Jeżeli kredytobiorca wznowi prowadzenie działalności lub spłaty kredytu i odsetek dopłaty stosowane są od dnia wznowienia prowadzenia działalności lub spłaty kredytu i odsetek.
8. Jeżeli część kredytu wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem lub nie udokumentowano poniesionych wydatków w terminie, a także jeżeli inwestycja nie została zrealizowana w całości, dopłaty podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania przez Agencję dopłat do banku do dnia ich zwrotu na rachunek Agencji w takiej części, jaka odpowiada udziałowi nieprawidłowo wykorzystanych środków lub nieudokumentowanych wydatków w kwocie wykorzystanego kredytu, pod warunkiem, że cel założony w planie inwestycji i umowie kredytu został osiągnięty. Oceny, czy założony cel został osiągnięty dokonuje bank.
9. Dalsze dopłaty - przypadające na kwotę kredytu wykorzystaną zgodnie z przeznaczeniem i udokumentowaną w terminie - mogą być stosowane wyłącznie po dokonaniu zwrotu dopłat w części, o której mowa w ust. 8, oraz poinformowaniu Agencji o powstaniu należności i dokonaniem zwrocie dopłat w trybie określonym w umowie zawartej pomiędzy Agencją a bankiem.
10. W przypadku, gdy wartość kredytu wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem lub wartość wydatków nieudokumentowanych w terminie przekracza 10% wartości wykorzystanego kredytu lub inwestycja nie została zrealizowana w całości, od dnia zastosowania przepisu ust. 8 wykluczona zostaje możliwość ubiegania się o kredyt inwestycyjny z dopłatami Agencji do oprocentowania przez kolejne trzy lata licząc od ww. dnia.
11. W ciągu 30 dni od zastosowania przepisu ust. 4 pkt 3) i 8 bank zobowiązany jest do poinformowania Agencji o tym fakcie.
12. Zmiana przeznaczenia kredytu jest możliwa, o ile wynika z przesłanek ekonomicznych, pod warunkiem, że:
 - 1) nie minął określony w umowie kredytu termin realizacji inwestycji,
 - 2) zmiana nie spowoduje zwiększenia kwoty kredytu,
 - 3) zmiana została wprowadzona do planu inwestycji.
13. Decyzję o zmianie przeznaczenia kredytu podejmuje bank sporządzając aneks do umowy

kredytu w oparciu o przedstawioną przez kredytobiorcę zmianę do planu inwestycji i po dokonaniu oceny, w wyniku, której stwierdził w szczególności, że zmiana przeznaczenia kredytu lub wkładu własnego jest uzasadniona, zgodna z niniejszymi zasadami i nie spowoduje przeszkód w realizacji planu inwestycji.

14. W przypadku, gdy kredytobiorca zrealizował inwestycję i nie wykorzystał w pełnej wysokości przyznanych środków finansowych, dopuszcza się możliwość przeznaczenia niewykorzystanej części kredytu na wydatki związane z tą inwestycją inne niż przewidziane w planie inwestycji i umowie kredytu, pod warunkiem sporządzenia zmian do planu inwestycji i aneksu do umowy kredytu. Ze zmiany do planu inwestycji powinno jednoznacznie wynikać, iż wydatki te są celowe pod względem gospodarczym i ekonomicznym, a także zgodne z postanowieniami niniejszego działu.
15. Bank może wyrazić zgodę na przejęcie długu, jeżeli przejmujący dług gwarantuje terminową spłatę rat kapitału i odsetek oraz będzie kontynuował działalność prowadzoną przez dotychczasowego kredytobiorcę, przy czym:
 - 1) na dzień zawarcia umowy przejęcia długu suma kwot udzielonych kredytów z dopłatami ARiMR do oprocentowania zaciągniętych dotychczas przez przejmującego dług i umowy kredytu, z tytułu którego przejmowany jest dług, nie może przekroczyć kwot wymienionych w rozdziale III ust. 2, z zastrzeżeniem pkt 2),
 - 2) jeżeli w wyniku przejęcia długu nastąpiło przekroczenie sumy, o której mowa w pkt 1), to od dnia przejęcia długu dopłaty ARiMR nie będą stosowane w odniesieniu do części przejmowanego długu przypadającej na kwotę kredytu przewyższającą dopuszczalną sumę.
16. Określony w umowie kredytu termin zakończenia realizacji inwestycji może zostać przesunięty za zgodą banku na wniosek kredytobiorcy, jeżeli w ocenie banku opóźnienie wynika z przyczyn niezależnych od kredytobiorcy. Bank sporządza wówczas stosowny aneks do umowy kredytu. Zmiany nie wymaga natomiast plan inwestycji.
17. Kredytobiorca za zgodą banku może zmienić kierunek produkcji rolnej, działu specjalnego produkcji rolnej na inny w zakresie produkcji rolnej lub działu specjalnego produkcji rolnej wymieniony w części I.
18. Bank zobowiązany jest do zamieszczania na dokumentach potwierdzających wykorzystanie kredytu adnotacji: „Dokument został rozliczony w ramach kredytu inwestycyjnego z dopłatami ARiMR do oprocentowania udzielonego umową nr z dnia” wraz z pieczęcią banku oraz podpisem osoby upoważnionej do sporządzenia adnotacji.

Rozdział V

Procedura ubiegania się o kredyt

1. Pobranie przez poszkodowanego z banku formularza wniosku o kredyt, którego wzór określono w dziale III.
2. Uzyskanie opinii wojewody zawierającej określenie zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Proponowany przez Agencję wzór opinii wojewody został określony w załączniku nr 9.

3. Przygotowanie planu inwestycji, który poza informacjami wymaganymi przez bank do oceny zdolności kredytowej, powinien w szczególności zawierać:
 - 1) cel inwestycji zgodny z określonym w rozdziale I ust. 1,
 - 2) strukturę finansowania inwestycji (przeznaczenie i kwotę kredytu oraz wkładu własnego, o ile jest wnoszony przez wnioskodawcę),
 - 3) planowany okres realizacji inwestycji,
 - 4) kierunek produkcji w okresie kredytowania,
 - 5) okres kredytowania i karencji w spłacie kredytu.
4. Wnioskodawcy ubiegający się o kredyt na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej przy sporządzaniu planu inwestycji mogą posłużyć się Wzorcowym Planem Inwestycji, określonym w załączniku nr 8. W przypadku, gdy specyfika podmiotu ubiegającego się o kredyt wymagałaby dostosowania Wzorcowego Planu Inwestycji do konkretnego przypadku, Wzorcowy Plan Inwestycji może ulegać modyfikacjom.
5. Złożenie przez wnioskodawcę w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji, oświadczeniami sporządzonymi wg wzorów określonych w załącznikach nr 3, 6 i 7, opinią wojewody oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank.
6. Opinia wojewody nie zwalnia banku od własnej oceny inwestycji pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi i postanowieniami umowy zawartej pomiędzy Agencją a bankiem.

Opracowano w ARiMR